

E. O. CHIROVICI

**KNIHA
ZRCADL**

Pravda jednoho je lží druhého

HOST

E. O. CHIROVICI

KNIHA
ZRCADEL

E. O. CHIROVICI

**KNIHA
ZRCADEL**

BRNO 2017

The Book of Mirrors

Copyright © RightsFactory SRL, 2017

Translation © Lenka Kapsová, 2017

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2017
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-068-4 (Formát PDF)

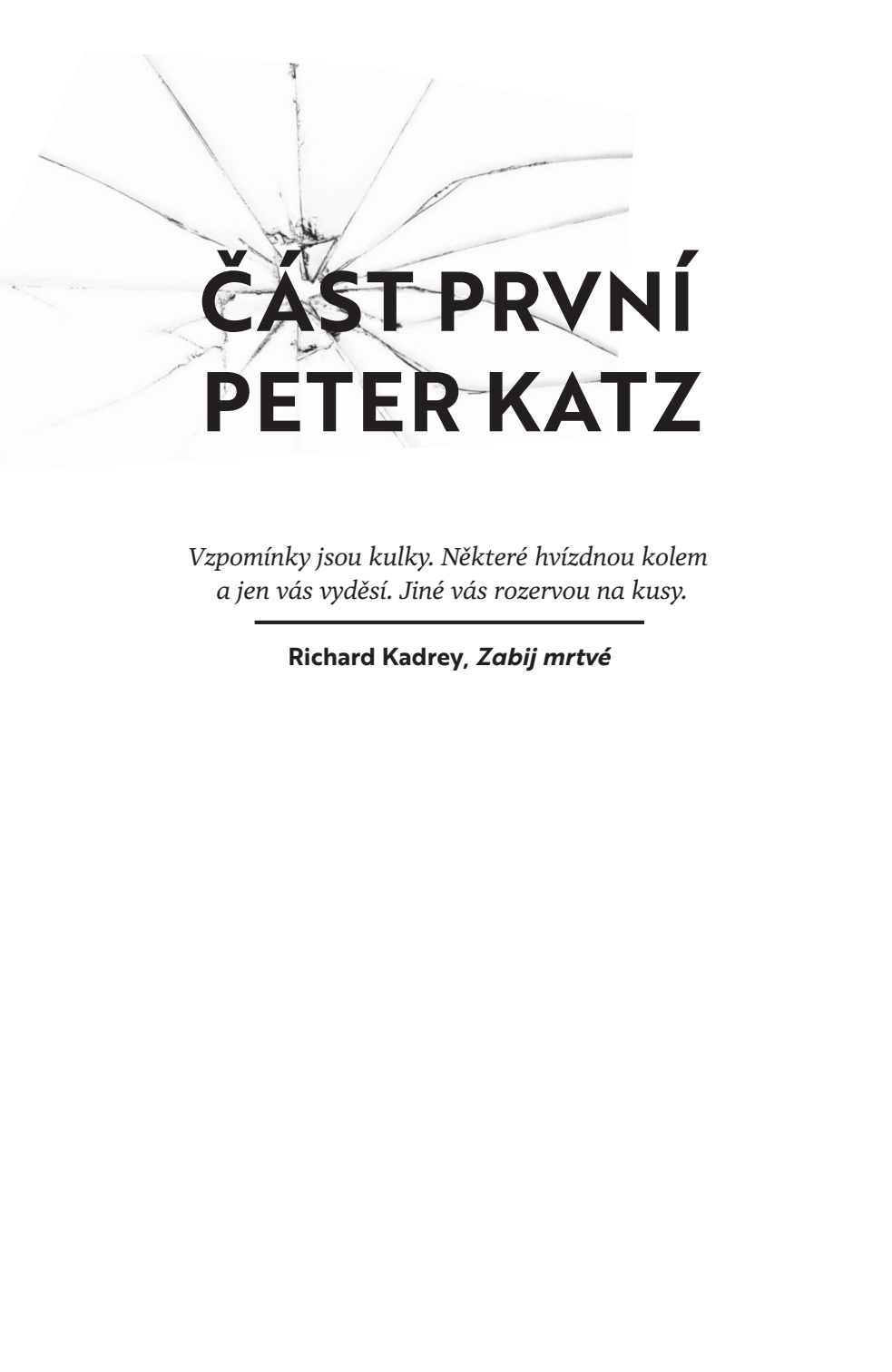
ISBN 978-80-7577-069-1 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7577-070-7 (Formát MobiPocket)

*Mé ženě Mihaele, která nikdy nezapomněla,
kdo doopravdy jsme a odkud jsme přišli.*

Mnozí lidé jsou jinými lidmi.

Oscar Wilde

ČÁST PRVNÍ PETER KATZ

*Vzpomínky jsou kulky. Některé hvíznou kolem
a jen vás vyděsí. Jiné vás rozervou na kusy.*

Richard Kadrey, *Zabij mrtvé*

Ten rukopis ke mně dorazil v lednu, kdy se všichni v agentuře ještě vzpamatovali z povánoční kocoviny.

Zprávě se podařilo nezapadnout do spamu a objevit se v doručené poště, kde se zařadila mezi desítky dalších nevyřízených mailů. Dopis, který jsem přelétl očima, mě zaujal, a tak jsem si ho i s příloženou ukázkou rukopisu vytiskl a celý štos jsem zastrčil do zásuvky psacího stolu. Pracoval jsem zrovna na nějaké smlouvě, takže jsem si na text až do konce měsíce nevzpomněl. Objevil jsem ho teprve o prodlouženém víkendu kolem svátku Martina Luthera Kinga v hromadě rukopisů, které jsem během volna hodlal přečíst.

Na konci dopisu byl podepsán jakýsi Richard Flynn a stálo v něm toto:

*Vážený pane redaktore,
jmenuji se Richard Flynn a před pětadvaceti lety jsem
studoval na Princetonu anglický jazyk a literaturu.
Snil jsem o tom, že se stanu spisovatelem. Publikoval*

jsem několik povídek v časopisech, a dokonce jsem napsal román v rozsahu sto tisíc slov. Poté co ho několik nakladatelství odmítlo, jsem ho však zahodil a dnes i mně samému připadá průměrný a nezajímavý. Někaký čas nato jsem začal pracovat v malé reklamní agentuře v New Jersey a v oboru jsem zůstal dodnes. Zpočátku jsem si nalhával, že se reklamní tvorba přece jen v něčem podobá literatuře a že se jednoho dne ke spisovatelskému řemeslu vrátím. Jak vidíte, nic takového se nestalo. Dospělost podle mého názoru pro většinu lidí znamená to, že postupně naskládají všechny své sny do krabice a hodí ji z mostu do řeky. Zdálo se, že ani já v tom nejsem výjimkou.

Před třemi měsíci jsem se však dozvěděl něco důležitého, co mi připomnělo tragický sled událostí, které se odehrály během podzimu a zimy roku 1987, kdy jsem byl v posledním ročníku na Princetonské univerzitě. Možná to znáte — člověk si myslí, že na něco úplně zapomněl, ať už je to událost, osoba, či situace. Jenže pak zčistajasna zjistí, že vzpomínka celou tu dobu živořila někde v temných zákoutích jeho mysli a že na danou věc či člověka nikdy nezapomněl. Vše je náhle tak živé, jako by se to odehrálo včera. Jako když otevřete starou skříň plnou harampádí — pohnete jedinou krabicí a vyvalí se na vás všechno ostatní.

Ta záležitost na mě zapůsobila jako rozbuška. Hodinu poté, co se ke mně ta zpráva dostala a já jsem si uvědomil, co znamená, jsem zasedl ke stolu a přemožený návaem vzpomínek jsem začal psát. Přestal

jsem až o půlnoci, kdy jsem měl v počítači napsáno přes pět tisíc slov. Měl jsem pocit, jako bych na sebe v průběhu let úplně zapomněl a teď si najednou uvědomil, kdo jsem. Když jsem si šel do koupelny vyčistit zuby, zdálo se mi, že se na mě ze zrcadla dívá někdo úplně jiný.

Poprvé po mnoha letech jsem usnul bez prášku na spaní. Druhý den jsem zavolał do agentury, že budu dva týdny nemocný, a znovu jsem se pustil do psaní.

Události oněch měsíců se mi vybavily se všemi detaily a tak silně a zřetelně, že pro mě záhy byly živější a skutečnější než veškeré dění v mém současném životě. Měl jsem pocit, jako bych se probudil z hlubokého spánku. Jako by se moje mysl celou tu dobu připravovala na okamžik, kdy začnu psát o událostech, jejichž protagonisty jsme byli já, Laura Bainesová a profesor Joseph Wieder.

Vzhledem k tragickému vyústění se příběh tehdy pochopitelně dostal na stránky novin, alespoň částečně. Já sám jsem byl dost dlouhou dobu vystaven obtěžování ze strany policejních vyšetřovatelů i novinářů. To byl ostatně jeden z důvodů, proč jsem odešel z Princetonu a dva nekonečně se vlekoucí roky strávil v zaprášené Ithace, abych dokončil magisterské studium na Cornellově univerzitě. Celou pravdu o událostech, které mi navždy změnily život, se však nikomu odhalit nepodařilo.

Jak už jsem řekl, pravda mi spadla do klína před třemi měsíci a já jsem pocítil, že ji musím odkrýt i pro ostatní, ačkoli mnou doposud zmítá hněv a pocit

frustrace. Bolest a nenávist někdy mohou být stejně silným hnacím motorem jako láska. Právě tyto emoce daly vzniknout rukopisu, který jsem dokončil před dvěma týdny ve stavu naprostého fyzického a duševního vyčerpání. V souladu s pokyny na vašich webových stránkách vám v příloze posílám ukázkou. Rukopis jsem několikrát zrevidoval a nyní je kompletní a připravený k odevzdání. Pokud byste měl zájem přečíst si ho celý, obratem vám ho zašlu. Jeho pracovní název je Kniha zrcadel.

Na tomto místě skončím, protože na monitoru vidím, že jsem již překročil limit pěti set slov. O mně samém toho ostatně není mnoho co dodat. Vyrostl jsem v Brooklynu, a jak už jsem se zmínil, vystudoval jsem anglický jazyk a literaturu. Nikdy jsem se neoženil ani neměl děti; možná i proto, že jsem nikdy úplně nezapomněl na Lauru. Mám bratra jménem Eddy, který žije ve Filadelfii a s nímž se téměř nestýkám. Moje pracovní kariéra v oboru reklamy se nevyznačuje ničím pozoruhodným — nenajdete v ní vrcholné výkony, avšak ani žádný nepříjemný skandál. Vedu dokonale šedý život daleko od výsluní slávy. Dnes, kdy se můj produktivní věk chýlí ke konci, pracuji jako hlavní reklamní textař v jedné nevýznamné agentuře na Manhattanu poblíž Chelsea, kde už více než dvacet let bydlím. Nejezdím v porsche a neubytovávám se v pětihvězdičkových hotelích, ale zároveň se nemusím obávat, co přinese následující den, alespoň pokud jde o peníze.

Děkuji vám za čas, který jste věnoval čtení tohoto dopisu, a prosím o sdělení, zda byste měl zájem

*přečíst si celý rukopis. Svou adresu a telefonní číslo
uvádím níže.*

V úctě

Richard Flynn

Dole byla uvedena adresa poblíž Penn Station. Znal jsem tu čtvrt' dobře, protože jsem tam během svých studentských let nějakou dobu bydlel.

Ten dopis byl dost neobvyklý.

Za těch pět let, co jsem byl zaměstnaný v literární agentuře Bronson & Matters, jsem přečetl stovky, možná tisíce žádostí autorů o zastupování. Tato agentura, kam jsem nastoupil hned po škole jako elév, byla otevřená všem a přijímala rukopisy i od neznámých lidí. Dopisy byly většinou prapodivné nebo působily neslaně nemastně — chybělo v nich to nepopsatelné cosi, z čeho vycítíte, že spisovatelský adept oslovuje vás osobně, že to není jen kopie dopisu, který rozeslal do všech agentur z profesního adresáře *Literary Market Place*. Některé dopisy byly rozvláčné a plné nepodstatných detailů. Dopis Richarda Flynnna však nezapadal ani do jedné z těchto kategorií. Byl stručný, dobře napsaný a navíc z něj vyzářovala jakási lidská vřelost. Autor výslovně nezmiňoval, že píše jen mně, ale i když jsem nedokázal vysvětlit proč, cítil jsem, že to tak je. Z nějakého důvodu nepovažoval za nutné to ve svém stručném dopise zmiňovat.

Odsunul jsem ostatní ukázky, které jsem chtěl číst, uvařil si kávu a usadil se na gauči v obývacím pokoji. Doufal jsem, že v rukopisu objevím něco, co mi umožní dát tomu člověku kladnou odpověď — člověku, k němuž jsem z nevysvětlitelné příčiny už teď cítil tajné sympatie.

Pustil jsem se do čtení.

1

Pro většinu Američanů byl rok 1987 rokem, kdy akcie na burze závratně vyletěly nahoru a vzápětí se zase propadly, kdy se pod Ronaldem Reaganem otřásala židle v souvislosti s aférou Írán-Contras a kdy do amerických domácností vtrhl seriál *Báječní a bohatí*. Pro mě to byl rok, kdy jsem se poprvé zamiloval a zároveň zjistil, že ďábel opravdu existuje.

Začínal jsem v té době na Princetonu třetí rok studia a bydlel jsem v ošklivém starém domě na Bayard Street mezi muzeem a teologickým seminářem. V přízemí byl obývací propojený s kuchyní a nahoře dva pokoje, každý se dvěma lůžky a vlastní koupelnou. Od domu to bylo k budově McCosh Hall, kde jsem měl většinu seminářů, pouhých dvacet minut chůze.

Jednou v říjnu, když jsem se odpoledne vrátil ze školy, na mě doma v kuchyni čekalo překvapení. Stála tam vysoká štíhlá dívka s dlouhými blond vlasy, učešanými na pěšinku uprostřed. Zpoza brýlí s masivními obroučkami, které působily zároveň přísně i sexy, na mě vrhla

zkoumavý, ale vstřícný pohled. Snažila se vymáčknout hořčici z tuby, jenže si neuvědomila, že musí nejdřív odloupnout ochrannou fólii pod víčkem. Vzal jsem od ní tubu, fólii odtrhl a hořčici jí podal zpět. Dívka poděkovala a vymáčkla kus husté žluté hmoty na obrovský párek, který si zrovna ohřála.

„Bezva, díky,“ řekla s protáhlým přízvukem, který jasně prozrazoval, že pochází odněkud ze Středozápadu. Zjevně se ho nehodlala vzdát jen proto, aby zapadla mezi ostatní. „Chceš taky?“

„Ne, v pohodě. Jinak já jsem Richard Flynn. Ty jsi nová nájemnice?“

Dívka přikývla. Strčila párek mezi dvě půlky bagety a hladově si ukousla. Snažila se sousto překotně spolknout, aby mi mohla odpovědět.

„Laura Bainesová, těší mě. Poslyš, neměl ten, co tu bydlel přede mnou, za mazlíčka tchoře? Je tady takovej puch, že by z toho člověku vypadaly chlupy z nosu. No, stejně ten pokoj budu muset vymalovat. A není něco s bojlerem? Musela jsem čekat půl hodiny, než se ohřála voda.“

„Hrozně kouřil,“ vysvětloval jsem. „Teda ten týpek, ne bojler, a nehulil jenom cigarety, jestli mi rozumíš. Ale jinak byl v pohodě. Ze dne na den se rozhodl vzít si na rok volno a odjel domů. Měl kliku, že po něm bytná nechtěla nájem za zbytek roku. A pokud jde o ten bojler, tak už ho zkoušeli opravit tři různý chlápci, ale bez úspěchu. Pořád se nevzdávám naděje. Znáš to, tonoucí se i stébla chytá.“

„Tak pá pá a šťastnou cestu,“ utrousila Laura mezi dvěma sousty párku na adresu předchozího nájemníka.

Pak ukázala na mikrovlnnou troubu na lince. „Dělám si popcorn. Chci se koukat na telku, dávají v přímém přenosu záchranu Jessiky.“

„Kdo je Jessica?“

Mikrovlnná trouba cinkla na znamení, že popcorn je hotový a může se nasypat do velké skleněné mísy, kterou Laura vytáhla z hloubi skříňky nad dřezem.

„Jessica McClureová je přece ta holčina z Texasu, co spadla do studny,“ vysvětlovala mi. „CNN živě přenáší záchrannou operaci. Jak to, žeš o tom neslyšel? Vždyť o tom mluví celá Amerika.“

Nasypala popcorn do mísy a pokynula mi, abych šel za ní do pokoje.

Sedli jsme si na gauč a Laura zapnula televizi. Chvilí jsme oba mlčky sledovali, co se děje na obrazovce. Říjen byl toho roku nezvykle mírný a teplý, na rozdíl od jiných let skoro nepršelo a prosklenou zdí pokoje se dovnitř vkrádalo měkké podvečerní světlo. V dálce se rozprostíral temný, trochu tajuplný park u kostela Nejsvětější Trojice.

Laura dojedla párek v rohlíku a nabrala si z mísy hrst popcornu. Vypadalo to, že na mě úplně zapomněla. V televizi nějaký inženýr vysvětloval, jak pokračují práce na hloubení souběžné šachty, kterou se záchranáři hodlali dostat k holčičce uvězněné ve studni. Laura odkopla pantofle a složila nohy pod sebe. Všiml jsem si, že má fialově nalakované nehty.

„Co studuješ?“ zeptal jsem se nakonec po chvíli ticha.

„Psychologii,“ řekla a neodtrhla přitom oči od obrazovky. „Je to už moje druhá vejška. Mám vystudovanou matematiku na Chicagský univerzitě. Narodila jsem se a vyrostla

v Evanstonu v Illinois. Byl jsi tam někdy? V tom státě, kde lidi žvejkají tabák a pálí kříže?“

Uvědomil jsem si, že Laura musí být přinejmenším o dva tři roky starší než já, a trochu mě to zastrašilo. Rozdíl tří let v tomhle věku připadá člověku propastný.

„Myslel jsem, že tohle se dělá v Mississippi,“ poznamenal jsem. „Ne, v Illinois jsem nikdy nebyl. Vyrostl jsem v Brooklynu a na Středozápadě jsem byl jen jednou v létě, když mi bylo asi patnáct. Jeli jsme s tátou na ryby do Ozarks v Missouri. Stavili jsme se taky v St. Louis, jestli si dobře vzpomínám. Tak tys šla po matice na psychologii?“

„Ve škole mě považovali za malýho génia,“ utrousila Laura. „Na střední jsem pořád vyhrávala matematický soutěže, v jednadvaceti jsem už měla hotový magisterský studium a mohla jsem si začít dělat doktorát. Jenže já jsem se vykašlala na všechny stipendia a přijela jsem studovat psychologii. Díky tomu, že jsem měla magistra z přírodních věd, jsem se dostala i do výzkumného programu.“

„Jasně, ale pořád jsi mi neodpověděla na otázku.“

„Měj trochu trpělivost.“

Smetla si z trička drobký popcornu.

Pamatuju si to dodnes úplně přesně. Měla na sobě džínny se spoustou zipů — takové ty, kterým se říkalo plíšňáky a tou dobou právě přicházely do módy — a k nim bílé tričko.

Došla si do lednice pro kolu a zeptala se, jestli si dám taky. Otevřela plechovky, do každé strčila brčko a vrátila se na gauč. Jednu plechovku mi podala.

„Když jsem skončila vejšku,“ — vyslovila to protáhle jako *věšku* — „zamilovala jsem se v létě do jednoho kluka

z Evanstonu. Přijel domů na prázdniny. Studoval elektroniku na MIT, něco kolem počítačů. Byl to fešák a taky chytřej, jmenoval se John Findley. Byl o dva roky starší než já a znali jsme se od vidění ze střední školy. Po měsíci mi ho ale přebrala Julia Craigová, jedno z nejpitomějších stvoření, jaký jsem kdy viděla. Normální neandrtálka, co uměla akorát vyslovit asi deset slov, oholit si nohy a jíst příborem. Zjistila jsem, že sice chápu rovnice a integrály, ale nemám ani ponětí o tom, jak uvažují normální lidi, teda hlavně chlapi. Došlo mi, že když si nedám pozor, strávím zbytek života v bytě, kde mi budou dělat společnost kočky, papoušci a morčata. Proto jsem na podzim přijela sem. Mámu to trápilo a snažila se mi to rozmluvit, ale znala mě natolik dobře, aby věděla, že by bylo snazší naučit mě létat na koštěti než mě donutit, abych změnila názor. Teď jsem v posledním ročníku a svého rozhodnutí jsem nikdy nelitovala.“

„Já jsem taky v posledním ročníku. A dozvěděla ses, cos chtěla?“ zeptal jsem se jí. „Myslím o tom, jak uvažují chlapi.“

Poprvé se mi podívala přímo do očí.

„Nejsem si jistá, ale nějaký pokrok jsem určitě udělala. John se s tou kreaturou po pár týdnech rozešel. Od té doby jsem mu nebrala telefon, i když se mi pokoušel volat několik měsíců. Možná jsem moc vybíravá.“

Dopila kolu a prázdnou plechovku položila na stůl.

Pak jsme v televizi sledovali, jak pokračuje záchrana *holčiny* z Texasu, a skoro do půlnoci jsme si povídali. Popíjeli jsme kávu a občas si zašli na zahradu vykouřit marlborku z krabičky, kterou Laura přinesla ze svého pokoje. Pomohl jsem jí taky odnést z garáže dovnitř zbytek věcí,

kteřé ještě měla naskládané ve svém starém hyundai, a smontovali jsme spolu šatní skříně.

Laura byla milá, měla smysl pro humor, a jak jsem si brzy všiml, byla i hodně sečtělá. Jako každý, kdo teprve nedávno překročil práh dospělosti, jsem byl otrokem svých hormonů. V té době jsem s nikým nechodil a zoufale jsem toužil po sexu, ale jasně si vzpomínám, že tehdy na začátku mě vůbec nenapadlo, že bych mohl jít s Laurou do postele. Ačkoli jsme o tom nikdy nemluvili, byl jsem přesvědčený, že má určité přitele. Příjemně mě ale rozrušovala představa, že budu sdílet domácnost s dívkou, což se mi nikdy předtím nestalo. Jako bych najednou získal přístup k tajemstvím, která mi až dosud byla odepřena.

Na univerzitě se mi nelíbilo a nemohl jsem se dočkat, až dokončím poslední ročník a vypadnu odtamtud.

Narodil jsem se i vyrostl v Brooklynu, ve čtvrti Williamsburg poblíž Grand Street, kde bylo tenkrát bydlení o dost levnější než dnes. Moje máma učila dějepis na dívčí a chlapecké střední škole v Bed-Stuy a táta pracoval jako ošetrovatel v Kings County Hospital. Nepocházel jsem tedy přímo z dělnického prostředí, ale v podstatě jsem si tak připadal, protože jsem bydlel ve čtvrti, kde většinu obyvatel tvořili manuálně pracující.

V dětství jsem nikdy nepoznal vyslovenou bídu, ale zároveň si naši nemohli dovolit spoustu věcí, které bychom si byli přáli. Obyvatelé Brooklynu pro mě měli zvláštní přitažlivost a v tamějším babylonu jazyků a národností jsem se cítil jako ryba ve vodě. V sedmdesátých letech procházel New York těžkým obdobím a vzpomínám si, že spousta lidí žila takříkajíc z ruky do huby a na ulicích bujelo násilí.

Když jsem přijel na Princeton, přihlásil jsem se do několika akademických spolků, stal se členem jednoho z proslulých jídelních klubů na hlavní třídě a trávil čas s amatérskými herci z klubu Triangle.

Před členy literárního kroužku s exotickým názvem jsem přečetl několik povídek, které jsem napsal ke konci střední školy. Kroužek vedl jeden mírně slavný spisovatel, který tam působil jako hostující profesor, a jeho členové se vzájemně trumfovali v tom, kdo víc znásilní anglický jazyk, aby vypotil nějakou bezvýznamnou báseň. Když si ostatní uvědomili, že své povídky píšu v „klasickém“ stylu a inspiroju se Hemingwayem a Steinbeckem, začali mě považovat za blázna. Další rok už jsem každopádně veškerý volný čas trávil raději v knihovně nebo doma.

Většina studentů pocházela ze středostavovských rodin z východního pobřeží. Příslušníci střední třídy za sebou měli noční můry z šedesátých let, kdy to vypadalo, že se jim úplně zhroutí svět, takže své potomky vychovali tak, aby se podobné šílenství už nemohlo opakovat. K šedesátým letům patřila charakteristická muzika, protestní pochody, léta plná lásky, experimenty s drogami, Woodstock a anti-koncepce. Sedmdesátá léta znamenala konec noční můry ve Vietnamu a byla pro ně typická disko hudba, zvonáče a rasová emancipace. Takže jsem měl pocit, že osmdesátá léta nejsou zajímavá vůbec ničím a že naši generaci ujel vlak. Panu Reaganovi se jako nějakému prohnanému šamanovi podařilo obloudit celý národ duchem padesátých let. Peníze postupně bořily oltáře všech ostatních bohů a už už se chystaly zakřepčit vítězný tanec, při kterém by baculatí andílci s kovbojskými klobouky na zlatých kučerách prozpěvovali ódy na svobodné podnikání. *Ronny, do toho!*

Ostatní studenty jsem navzdory jejich rebelským pózám považoval za snoby a konformisty. Rebelství zřejmě vycházelo pouze z jejich přesvědčení, že k univerzitám Brečtanové ligy prostě trocha té revolty patří, aby se uchovala blednoucí vzpomínka na předchozí desetiletí. Na Princetonu se vůbec všechno točilo kolem tradic, ale pro mě to bylo jenom divadýlko, které už dávno pozbylo jakéhokoli významu.

Připadalo mi, že většina pedagogů jsou průměrní jedinci, kteří se zuby nehty drží svého prestižního místa. Studenti, kteří si za peníze svých zazobaných papíneků hráli na marxisty a revolucionáře, pořád dokola četli nudné a bezcenné knihy, jako byl *Kapitál* a podobně. Ti, kteří se považovali za konzervativce, se zase chovali, jako by byli přímí potomci onoho poutníka z lodi *Mayflower*, který si zavěšen na špici stožáru zaclonil rukou oči a zvolal: „Země na obzoru!“ Pro ty první jsem byl buržoustský synek, jehož třídním zázemím se pohrdalo a jehož hodnoty bylo třeba pošlapat. Pro ty druhé jsem nebyl nic než bílá spodina z Brooklynu, které se nějak záhadně podařilo infiltrovat do jejich úžasného kampusu, a to za nějakým pochybným a bezesporu nekalým cílem. Měl jsem dojem, že Princeton ovládli arogantní roboti mluvící s bostonským přízvukem.

Je však možné, že tohle všechno se odehrávalo jen v mé hlavě. Od chvíle, kdy jsem se ke konci střední školy rozhodl stát se spisovatelem, jsem si za nedocenitelné pomoci pánů Cormaka McCarthyho, Paula Austera a Dona DeLillo postupně vypěstoval chmurný a skeptický pohled na svět. Byl jsem přesvědčen, že opravdový spisovatel musí být smutný a opuštěný, pobírat tučné autorské honorá-

ře a trávit dovolenou v luxusních evropských letoviscích. Říkal jsem si, že kdyby ďábel nezničil Jóba natolik, že zůstal sedět zničený a ztrápený na hromadě hnoje, Jób by se nikdy neproslavil a lidstvo by bylo o jedno mistrovské literární dílo chudší.

Snažil jsem se netrávit na kampusu víc času, než bylo nutné, takže jsem se o víkendech většinou vracel do New Yorku. Prolézal jsem antikvariáty na Upper East Side, vymetal představení v alternativních divadlech v Chelsea a chodil do nově otevřeného klubu Knitting Factory na Houston Street na koncerty Billa Frisella, Cecila Taylora a Sonic Youth. Vysedával jsem v kavárnách na Myrtle Avenue a občas přešel přes most do Lower East Side a zašel s rodiči a mladším bratrem Eddiem, který tehdy ještě chodil na střední školu, na večeri do některé z tamějších rodinných restaurací, kde se všichni znali jménem.

Zkoušky jsem skládal bez obtíží a držel se v pohodlné zóně dvojek, abych si nezahlavil žádný stres a přitom měl dost času na psaní. Napsal jsem desítky povídek a pustil se do románu, se kterým jsem se však nedostal přes prvních pár kapitol. Psal jsem na starém psacím stroji značky Remington, který táta našel na půdě jakéhosi domu — opravil ho a dal mi ho jako dárek, když jsem odcházel na vysokou. Poté co jsem si své texty po sobě znovu přečetl a nesčetněkrát je opravil, většinou skončily v odpadkovém koši. Pokaždé když jsem objevil nového spisovatele, podvědomě jsem ho začal napodobovat jako šimpanz, kterého fascinuje pohled na ženu v červených šatech.

Televize v té době ještě nebyla nekonečnou přehlídkou pořadů, kde jsou různí zoufalci nuceni zpívat, nechat se

urážet od vulgárních moderátorů nebo lézt do bazénu plného hadů. Americké televizní pořady ještě nepřipomínaly pustý žvást idiota s doprovodem umělého smíchu a zvuků bez významu. Můj zájem však nepřitahovaly ani pokrytecké politické debaty té doby, ubohé komediální pořady nebo béčkové filmy o uměle vyhlížejících teenage-rech. Těch pár slušných producentů a novinářů ze šedesátých a sedmdesátých let, kteří dosud řídili televizní studia, připomínalo těžkopádné dinosaury vyhlížející na obzoru meteorit, který ukončí jejich éru.

Jak jsem však brzy zjistil, Laura byla na každovečerní příděl pokleslých televizních pořadů zvyklá. Tvrdila, že jediné při jejich sledování se její mozek dostane do stavu jakési stagnace, kdy může vyhodnocovat, třídit a ukládat všechno, co v průběhu dne vstřebal. Takže během podzimu léta Páně 1987 jsem zhlédl víc televizních pořadů než předtím za celý život. Našel jsem svým způsobem masochistické potěšení v tom, že jsem vedle ní seděl zabořený do gauče a společně jsme komentovali každou talk show, zprávu z televizních novin i přihlouplý seriál. Museli jsme vypadat jako ti dva slavní dědci, kteří žvaní na balkoně v loutkovém seriálu *Muppet Show*.

O profesoru Josephu Wiederovi mi Laura neřekla hned. To, že se s ním zná, mi prozradila teprve o Halloweenu. Byl to jeden z nejvýznamnějších pedagogů na Princetonu a všichni k němu vzhlíželi jako k nějakému Prométheovi, který sestoupil mezi obyčejné smrtelníky, aby jim předal zázrak ohně. Dívali jsme se zrovna na talkshow Larryho Kinga, kam byl Wieder pozvaný jako host. Mluvil o drogové závislosti, protože den předtím zemřeli tři mladíci na předávkování v nějakém srubu poblíž města Eugene

v Oregonu. Laura mi prozradila, že jsou s profesorem „dobří přátelé“. V té době jsem už do ní musel být zamilovaný, i když jsem si to ještě neuvědomoval.

2

Následující týdny patřily k nejšťastnějším v mém životě.

Většina seminářů z psychologie probíhala v Green Hall, což bylo jen pár minut pěšky od budovy McCosh and Dickinson, kam jsem chodil na přednášky z angličtiny, takže jsme byli s Laurou skoro pořád spolu. Chodili jsme do Firestonovy knihovny, cestou domů jsme prošli kolem stadionu, zastavili se v galerii a některé kavárně tam v okolí nebo si zajeli vlakem do New Yorku podívat se na nějaký film — vybavuju si z té doby třeba *Hříšný tanec*, *Wall Street* nebo *Posledního císaře*.

Laura měla spoustu přátel, většinou ze svého oboru. Některým mě představila, ale nejraději jsme stejně trávili čas spolu. Pokud šlo o hudbu, měli jsme dost rozdílný vkus. Ona měla ráda nejnovější trendy, které v té době představovali Lionel Richie, George Michael nebo Fleetwood Mac, ale solidárně mi dělala společnost i tehdy, když jsem si pouštěl svoje alternativní rocková a jazzová alba.

Někdy jsme zůstali dlouho vzhůru, dopovali se nikotinem a kofeinem a povídali si skoro až do rána. Po dvou

třech hodinách spánku jsme odcházeli na přednášky úplně vyřízení. Laura sice měla auto, ale moc s ním nejezdila a většinou jsme chodili pěšky nebo si vzali kolo. Když jsme večer zrovna neměli náladu na televizi, Laura vyvolala džina dřímajícího v herní konzoli a stříleli jsme kachny nebo se převtělovali do rybičky Bubbles ve hře *Clu Clu Land*.

Jednou, když jsme už asi dvě hodiny hráli nějakou podobnou hloupost, Laura najednou povídá: „Hele, Richard,“ — nikdy mi jméno nezkracovala na Richie nebo Dick — „věděl jsi, že lidský mozek většinou nedokáže odlišit skutečnost od fikce? Proto dokážeme u jednoho filmu plakat a u druhýho se smát, i když víme, že na plátně jsou jenom herci a že hrajou příběh, kterej si vymyslel nějaký scenárista. Bez tohohle *defektu* bysme byli jenom robíci.“

Robíci se přezdívalo robotům R.O.B., které japonští vývojáři vymysleli jako hračku pro osamělé teenagery. Laura snila o tom, že by si takového robíka koupila, pojmenovala by ho Armand a vyškolila by ho, aby jí nosil kávu do postele nebo kupoval květiny, když by byla smutná. Netušila, že všechno tohle, a ještě spoustu dalších věcí, bych pro ni ochotně dělal já, a ani by mě na to nemusela školit.

Člověk neví, co je bolest, dokud ho něco nezraní opravdu do hloubky. Teprve pak si uvědomí, že předchozí rány byly jen povrchové škrábance. Na začátku jara, když jsem si ještě zvykal na vysokou školu, se zátěž plynoucí z téhle životní změny znásobila tragickou událostí — umřel mi táta.

Dostal v práci infarkt a byl prakticky na místě mrtvý. Nezachránil ho ani rychlý zásah kolegů — lékaři konstatovali smrt ani ne hodinu poté, co zkolaboval na chodbě

chirurgického oddělení ve třetím patře nemocnice. Tu zprávu mi zavolal bratr, zatímco maminka vyřizovala formality.

Skočil jsem do prvního vlaku a jel domů. Když jsem dorazil, byt už byl plný příbuzných, sousedů a přátel. Tátinka za několik dnů pohřbili na hřbitově v Evergreenu a nedlouho potom, už začátkem léta, se maminka rozhodla přestěhovat se i s Eddiem do Filadelfie, kde bydlela její mladší sestra Cornelia. Když jsem si uvědomil, že brzy zmizí všechno, co mě spojovalo s dětstvím, a že už nikdy nevstoupím do dvoupokojového bytu, kde jsem prožil celý život, byl to pro mě hrozný šok.

Odkakživa jsem tušil, že maminka Brooklyn nesnáší a že tam bydlí jedině kvůli tátovi. Svým založením byla melancholička, která nejraději ležela v knihách. Na tom měla podíl její výchova — její otec byl luterský pastor německého původu jménem Reinhardt Knopf. Matně jsem si vzpomínal, že k nám jednou za rok, v den svých narozenin, jezdil na návštěvu. Byl to vysoký a přísný muž a bydlel ve čtvrti Queens v dokonale udržovaném domě s malou zahrádkou, která rovněž vzbuzovala dojem, že je v ní pečlivě učištěné každé stéblo trávy. Žena mu zemřela při porodu, když se narodila moje teta. Nikdy se znovu neoženil a dcery vychovával sám.

Dědeček zemřel na rakovinu plic, když mi bylo deset, ale dokud ještě žil, maminka čas od času naléhala na tátinka, abychom se přestěhovali k němu do Queensu — do *čistého a důstojného bydlení*, jak říkala. Argumentovala tím, že chce být blíž otci. Nakonec to ale vzdala, protože pochopila, že to nemá cenu. Můj otec Michael Flynn byl paličatý Ir, který se narodil a vyrostl v Brooklynu a neměl v úmyslu stěhovat se kamkoli jinam.

Můj nástup do druhého ročníku se tedy odehrál ve stejné době, kdy se maminka s bratrem stěhovali do Filadelfie. Když jsem se seznámil s Laurou, začínalo mi teprve postupně docházet, že už se do Brooklynu nikdy nevrátím, leda jako host. Věci, které jsem si nevzal s sebou na Princeton, skončily ve Filadelfii, ve dvoupokojovém bytě na Jefferson Avenue u hlavního nádraží. Navštívil jsem tam maminku a bratra, hned jak se přestěhovali, ale od prvního okamžiku jsem cítil, že tohle místo pro mě nikdy nebude představovat *domov*. Kromě toho se nám dramaticky snížil rodinný příjem. Na stipendium mi známky nestačily, a tak jsem si musel najít práci na částečný úvazek, abych se do konce studií nějak protloukl.

Táta umřel nečekaně, takže zvyknout si na jeho nepřítomnost nebylo snadné. Často jsem o něm přemýšlel, jako by byl pořád s námi. Někteří lidé jsou výrazněji přítomní po smrti než během života. Jejich památka, nebo přinejmenším vzpomínka, jakou jsme si na ně uchovali, nás nutí snažit se jim zavděčit mnohem víc, než by nás k tomu byli schopni donutit za svého života. Po tátově smrti jsem se začal chovat zodpovědněji a už jsem nenechával věci tak lhostejně proplovat kolem sebe jako dřív. Živí lidé dělají chyby, ale mrtvé brzy obestře aura neomylnosti, kterou je zahálí jejich pozůstalí.

Moje nové přátelství s Laurou tedy vykvetlo v době, kdy jsem se cítil osaměleji než kdykoli předtím, a tím důležitější pro mě byla její přítomnost.

Dva týdny před Díkůvzdáním, když už venku začalo být pošmournο, mi Laura nabídla, že mě představí profesorο Josephu Wiederovi. Podílela se pod jeho dohledem

na výzkumném projektu, který chtěla zpracovat ve své dizertaci.

Laura se zaměřovala na kognitivní psychologii, což byl tehdy v podstatě průkopnický obor. Nedlouho předtím vítězně vtrhly lidem do života i do domácnosti počítače a každý se oháněl pojmem „umělá inteligence“. Spousta lidí byla přesvědčena, že během deseti let si budeme povídat s topinkovačem a ptát se pračky na volbu vhodného povolání.

Laura mi o své práci vyprávěla, ale moc jsem tomu nerozuměl, a protože jsem byl jako většina mladých mužů poněkud sebestředný, ani jsem se o to příliš nesnažil. Utkvěl mi jen fakt, že profesor Joseph Wieder, který v mládí studoval v Evropě a v Cambridgi si udělal doktorát z psychiatrie, se blíží k závěru velkolepého výzkumného projektu. Ten měl podle Laury způsobit průlom v chápání lidské mysli, osvětlit její fungování a souvislost mezi duševními podněty a reakcemi na ně. Z jejího líčení jsem vyrozuměl, že se projekt týká lidské paměti a způsobu, jak si vytváříme vzpomínky. Laura tvrdila, že její znalost matematiky je pro Wiedera požehnáním, protože exaktní vědy jsou odjakživa jeho Achillovou patou, ovšem ve svém výzkumu potřebuje používat matematické vzorce ke kvantifikaci proměnných.

Onoho sobotního večera v polovině listopadu jsme se plácli přes kapsu, koupili láhev Côtes du Rhône Rouge, kterou nám doporučil prodavač v lahůdkářství, a vydali jsme se k profesorovi domů. Bydlel ve čtvrti West Windsor, a tak Laura rozhodla, že bude lepší jet k němu autem.

Asi po dvaceti minutách jsme zastavili před domem postaveným ve viktoriánském stylu a zaparkovali u jezírka, které bylo obklopené nízkou kamennou zídou a tajuplně

se třpytilo v podvečerním světle. Vrata byla otevřená, a tak jsme vykročili po šterkové cestě protínající pěstěný trávník. Lemovaly ji keře růží a ostružin. Nalevo se rozpínal obrovský dub, jehož holá koruna se tyčila nad střešními taškami domu.

Laura zazvonila. Po chvíli se dveře otevřely a v nich se objevil urostlý, rozložitý muž. Byl téměř holohlavý a skoro až k hrudníku mu splýval šedý plnovous. Na sobě měl džíny, tenisky a zelené tričko Timberland s ohrnutými rukávy. Vypadal spíš jako fotbalový trenér než jako slavný univerzitní profesor, který se právě chystá otrást světem vědy průlomovým objevem. Vyzařovalo z něj sebevědomí typické pro lidi, kterým v životě všechno vychází podle jejich představ.

Pevně mi stiskl ruku a pak políbil Lauru na obě tváře.

„Moc rád tě poznávám, Richarde,“ řekl a mě překvapilo, jak mladý má hlas. „Laura mi o tobě hodně vyprávěla.“ Společně jsme prošli halou s vysokým stropem, kde na stěnách visela spousta obrazů, a profesor nám pověsil kabáty na věšák. „Obvykle se o lidech, se kterými se seznámí, vyjadřuje dost jízlivě. O tobě ale mluví jen v dobrém, tak jsem na tebe byl zvědavý. Račte za mnou.“

Vešli jsme do obrovského obývacího pokoje s vestavěným patrem. V jednom rohu byl kuchyňský kout s masivní pracovní deskou uprostřed, kolem které visela spousta mosazného nádobí. U západní stěny stál starý pracovní stůl s bronzovým kováním a kožená čalouněná židle. Na stole byly poházené papíry, knihy a psací potřeby.

Ve vzduchu se vznášela libá vůně jídla a mísila se s pachem tabáku. Posadili jsme se na pohovku s plátěným přehozem, ozdobeným orientální výšivkou. Profesor nám

oběma nalil gin s tonikem a prohlásil, že víno, které jsme donesli, si necháme až k večeři.

Styl zařízení domu na mě působil trochu tísnivě. Interiér byl plný uměleckých děl — bronzových sošek, obrazů a starožitností — a připomínal spíš muzeum. Na naleštěné podlaze ležely na několika místech ručně tkané koberečky. Nikdy předtím jsem v takovém domě nebyl.

Wieder si nalil whisky se sodou, posadil se do křesla naproti nám a zapálil si cigaretu.

„Richarde, tenhle dům jsem koupil před pěti lety a dva roky jsem na něm dřel, aby vypadal takhle. Místo jezírka tu byla jen zapáchající bažina plná komárů. Ale myslím, že to stálo za to, i když tu žiju trochu v ústraní. Podle toho, co mi říkal chlapík, který se v tom vyzná, se hodnota domu mezitím skoro zdvojnásobila.“

„Je úžasný,“ ujistil jsem ho.

„Ukážu ti pak ještě knihovnu nahoře. To je moje radost a chloubka — všechno ostatní jsou jen takové serepetičky. Doufám, že tu nejsi naposled. V sobotu občas pořádám večírky. Nic velkého, prostě pozvu pár přátel a kolegů. A poslední pátek v měsíci za mnou chodí pár kamarádů na poker. Ale nelekej se, hrajeme jen o drobné.“

Konverzace hladce plynula a asi po půlhodině, kdy jsme se posadili ke stolu (hostitel uvařil boloňské špagety podle receptu od italského kolegy), jsem už měl pocit, jako bychom se znali dávno, a moje počáteční rozpaky se úplně rozplynuly.

Laura se do hovoru skoro nezapojovala a ujala se obsluhování u stolu. Naservírovala nám jídlo a po večeři odnesla talíře i příbory a naskládala je do myčky. Neoslovovala Wiedera ani „pane profesore“, ani „pane Wiedere“, říkala

mu prostě „Joe“. Připadalo mi, že se u něj cítí jako doma, a bylo zřejmé, že tady hostitelku nedělá poprvé. Profesor mezitím řečnil na různá témata, zapaloval si jednu cigaretu od druhé a svou řeč doprovázel rozmáchlými gesty.

V jednu chvíli jsem uvažoval, jak blízce se asi znají, ale pak jsem si řekl, že mi do toho nic není, protože v té době mě ani nenapadlo, že by mohli být něco víc než dobří přátelé.

Wieder pochválil víno, které jsme přinesli, a udělal nám sáhodlouhou přednášku o francouzských vinicích. Snažil se mi vysvětlit pravidla pro servírování jednotlivých odrůd a kupodivu se mu to podařilo podat tak, že to nepůsobilo snobsky. Prozradil mi, že v mládí žil několik let v Paříži. Vystudoval na Sorbonně psychologii a pak odjel do Anglie. Tam si udělal doktorát a vydal první knihu.

Po chvilce vstal a odněkud z útrob domu vylovil další láhev francouzského vína. Vypili jsme ji ve dvou — Laura před sebou pořád ještě měla první skleničku. Připomněla profesorovi, že musí cestou domů řídit. Zjevně ji těšilo, že si tak dobře rozumíme. Pozorovala nás jako nějaká chuva, která má radost, že si její svěřenci pěkně hrají a neperou se.

Vzpomínám si, že náš hostitel ten večer přeskakoval od jednoho tématu k druhému s lehkostí kejklíře. Na všechno měl názor — od toho, jak v uplynulé sezoně hráli Giants, až po ruské romány devatenáctého století. Jeho znalosti mě ohromovaly, to ano. Bylo zřejmé, že toho hodně přečetl a že se s věkem jeho intelektuální zvědavost nijak neumenšila. (Někomu, kdo nedávno dosáhl dvacítky, se člověk mezi pětapadesáti a šedesáti lety nutně musel jevit starý.) Zároveň mi však připadal jako neúnavný misionář, který si vytkl za cíl trpělivě vzdělávat divochy, o jejichž duševních schopnostech nemá valné mínění. V sokratov-

ském duchu kladl otázky, ale než jsem stačil otevřít pusu, vždycky si na ně sám odpověděl a okamžitě snesl i protiargumenty, jen aby je vzápětí opět rozmetal na kousky.

Pokud si dobře vzpomínám, náš rozhovor byl v podstatě jeden dlouhý monolog. Po pár hodinách jsem nabyl dojmu, že profesor bude v proslovu klidně pokračovat, i když my už budeme dávno pryč.

Během večera několikrát zazvonil telefon ve vstupní hale. Wieder se pokaždé omluvil a šel ho zvednout. Jednou tam zůstal dost dlouho a hovořil s někým hodně potichu, aby to nebylo do obývacího pokoje slyšet. Nerozuměl jsem, co říká, ale v jeho hlase zaznívalo podráždění.

Když se vrátil, byl rozčilený.

„Ti lidi jsou snad padlí na hlavu,“ řekl Lauře popuzeně. „Jak můžou něco takového chtít po vědci mého formátu? Podej jim prst a oni schramstnou celou ruku. Zaplést se s těmi pitomci byla ta největší hloupost, jakou jsem kdy udělal.“

Laura na to nic neřekla a někam zmizela. Netušil jsem, o kom Wieder mluví, ale on už to dál nerozváděl a došel pro další láhev vína. Když jsme ji vypili, zdálo se, že už na nepříjemný telefonát zapomněl. Pronesl bonmot, že opravdoví chlapi přece pijí whisky, a vrátil se s láhví lagavulinu a miskou ledu. Když bylo půl láhve pryč, změnil názor a řekl, že krásné nové přátelství nic nezpečetí tak dobře jako vodka.

Až když se mi začalo chtít na záchod a dohrabal jsem se do koupelny, uvědomil jsem si, že jsem úplně namol — do té doby jsem se hrdinně držel. Nohy mě přestaly poslouchat a málem jsem se svalil rovnou na podlahu. Nebyl jsem žádný abstinents, ale v životě jsem toho nevypil tolik jako

ten večer. Wieder si mě se zájmem prohlížel, jako bych byl nějaké roztomilé štěňátko.

V koupelně jsem se podíval do zrcadla nad umyvadlem a uviděl povědomou tvář, jenže dvojmo. Vybuchl jsem smíchy. Na chodbě jsem si pak uvědomil, že jsem si zapomněl umýt ruce, a tak jsem se do koupelny vrátil, jenže voda byla moc horká a opařil jsem si ruce.

Laura přišla zpátky do obývacího pokoje, vrhla na nás dlouhý a nevlídný pohled a oběma nám uvařila kávu. Snažil jsem se poznat, jestli je profesor taky tak opilý, ale působil docela střízlivě, takže to vypadalo, jako bych popíjel jen já. Měl jsem pocit, že si ze mě vystřelil, a zjistil jsem, že už nedokážu pořádně artikulovat. Taky jsem toho hodně vykouril a bolelo mě na prsou. Přestože byla obě okna dokořán, v pokoji se jako nějaký džinové vznášely oblaky šedého dýmu.

Klábosili jsme ještě asi hodinu a už pili jenom vodu a kávu. Pak mi Laura naznačila, že je čas se zvednout. Wieder nás doprovodil k autu, rozloučil se s námi a vyjádřil naději, že mě zase někdy uvidí.

Když jsme jeli po Colonial Avenue, kde tou dobou nebyl skoro žádný provoz, otočil jsem se k Lauře. „Fajn chlap, co? V životě jsem neviděl nikoho, kdo by dokázal takhle nasávat. Ty bláho! Máš představu, kolik jsme toho vypili?“

„Možná si předtím vzal nějaký prášek nebo tak něco. Většinou tolik nepije. A protože nejsi psycholog, ani sis nevšiml, že z tebe tahá informace o tobě, kdežto sám o sobě ti neprozradil vůbec nic.“

„Náhodou mi toho o sobě řekl spoustu,“ namítl jsem a přemýšlel, jestli bychom neměli zastavit, abych se někde v příkopě vyzvracel. Točila se mi hlava a musely se ze mě

linout takové výpary, jako kdybych se vykoupal v bazénu plném alkoholu.

„Neřekl ti vůbec nic,“ řekla Laura stroze. „Leda to, co se všeobecně ví a co by sis mohl přečíst na záložce každý jeho knihy. Zato tys mu prozradil, že se bojíš hadů a že tě ve čtyřech a půl letech málem znásilnil nějaký šílený soused, kterýho pak tvůj táta zmlátil tak, že to málem nepřežil. To jsou dost zásadní věci.“

„To že jsem mu řekl? Nevzpomínám si, že bych...“

„To je jeho oblíbená hra, přehrabovat se lidem v mozku jako na půdě s harampádím. Není to jenom profesní deformace, u něj je to skoro patologická zvědavost, kterou nedokáže ovládnout. Proto taky začal dělat supervizora toho projektu, co...“

V půlce věty se zarazila, jako by jí došlo, že už toho řekla až moc.

Neptal jsem se, co chtěla říct. Otevřel jsem okénko a cítil, jak mi čerstvý vzduch čistí hlavu. Na obloze visel bledý půlměsíc.

Tu noc se z nás stali milenci.

Bylo to úplně prosté a obešlo se to bez pokryteckých prohlášení typu „Nechci pokazit naše kamarádství“ a podobně. Když Laura zaparkovala v garáži, chvíli jsme stáli na zahrádce za domem, zalité nažloutlým světlem pouliční lampy. Mlčky jsme společně vykouřili jednu cigaretu. Pak jsme šli dovnitř, a když jsem se chystal rozsvítit v před-síni, Laura mě zarazila, vzala mě za ruku a odvedla k sobě do ložnice.

Druhý den byla neděle. Zůstali jsme celý den doma, milovali se a objevovali jeden druhého. Vzpomínám si, že jsme

u toho skoro nemluvili. Později odpoledne jsme zašli do hospody U Páva, najedli jsme se a pak se až do tmy procházeli po Severním obecním parku. Před nějakou dobou jsem Lauře řekl o svém úmyslu najít si práci, a když jsem o tom během procházky znovu začal, bez okolků se mě zeptala, jestli by mě bavilo pracovat pro Wiedera. Prý hledá někoho, kdo by mu udělal systém v knihovně, o které se včera zmínil, ale nestihl mi ji ukázat. Překvapilo mě to.

„Ty myslíš, že by o to stál?“

„Už jsem s ním o tom mluvila. Proto se s tebou chtěl seznámit. Ale jako typický chlapi jste probrali všechno možný, jen tohle ne. Myslím, žes mu byl sympatickejší, tak by to mělo být bez problémů.“

V duchu jsem se zamyslel, jestli byl sympatický on mně.

„V tom případě jsem taky pro.“

Laura se ke mně naklonila a dala mi pusu. Pod levou klíční kostí měla hnědé mateřské znamínko o velikosti větší mince. Ten den jsem si ji tak bedlivě prohlížel, jako bych si chtěl každíčkou část jejího těla navěky vtisknout do paměti. Měla nezvykle štíhlé kotníky a dlouhé prsty na nohou, kterým v legraci říkala „moji basketbalisti“. Její pleť ještě nesla stopy letního opálení a já na ní objevil i to nejskrytější znamínko nebo skvrnku.

V té době byla rychlá láska stejně běžná jako rychlé občerstvení a já jsem v tom nepředstavoval žádnou výjimku. O panictví jsem přišel v patnácti na posteli, nad kterou visel obrovský plakát Michaela Jacksona. Postel patřila dívce jménem Joelle, která bydlela na Fulton Street a byla o dva roky starší než já. V následujících letech jsem vystřídal spoustu partnerek a dvakrát nebo třikrát jsem měl dokonce pocit, že jsem se zamiloval.

Ten večer jsem ale pochopil, že to byla jen iluze. Možná mě některé z těch dívek přitahovaly a cítil jsem k nim náklonnost nebo i vášeň. S Laurou to ale bylo něco úplně jiného. Kromě těchto věcí v tom byla i palčivá touha být každou minutu, každou vteřinu s ní. Možná jsem nejasně tušil, že čas vyměřený našemu vztahu je krátký, a tak jsem se pokoušel co nejrychleji nasbírat tolik vzpomínek, aby mi vystačily až do konce života.

3

Začal jsem u Wiedera v knihovně pracovat hned další víkend. Zajel jsem za ním sám autobusem z Trinity Station. Vypili jsme spolu na lavičce u jezírka pivo a on mi přitom vysvětlil, jakým způsobem chce těch několik tisíc knih uspořádat.

Koupil za tím účelem nový počítač a umístil ho do horního patra do místnosti bez oken, jejíž stěny byly obestavené dlouhými dřevěnými regály. Mým úkolem bylo vytvořit kodifikovaný katalogizační systém, aby se dalo vyhledat umístění kterékoli knihy. To znamenalo zanést veškeré údaje — název, autora, vydavatele i katalogizační číslo knihovny Kongresu — a roztrdit knihy podle kategorií. Udělali jsme hrubý časový odhad a došli k závěru, že mi práce zabere veškeré víkendy během následujícího půlroku, pokud jí tedy nevěnuju ještě pár dnů v týdnu navíc. Měl jsem sice rozepsanou diplomku, ale doufal jsem, že si v týdnu vyšetřím aspoň jedno volné odpoledne, abych zvládl dokončit práci, na kterou si mě Wieder najal.

Profesor navrhl, že mě bude vyplácet každý týden. Částka byla více než velkorysá, navíc jsem dostal zálohu za první tři týdny. Všiml jsem si, že když s námi není Laura, Wieder je méně výřečný a mluví víc k věci.

Dvě nebo tři hodiny mi trvalo, než jsem se seznámil s počítačem a programem na katalogizaci knih. Během té doby mě profesor nechal o samotě. Když jsem z knihovny konečně sešel dolů, právě v kuchyni připravoval sendviče. Společně jsme posvačili a debatovali přitom o politice. Docela mě překvapilo, že zastává značně konzervativní názory a „liberály“ považuje za stejně nebezpečné jako komunisty. Říkal, že Reagan dělá dobře, když Moskvě hrozí pěstí, protože jeho předchůdce Jimmy Carter Rusům leda lezl do zadku.

Kouřili jsme v obývacím pokoji a z kuchyně se ozývalo brblání kávovaru. Zničehonic se mě Wieder zeptal: „Jste s Laurou jenom kamarádi?“

Jeho otázka mě zaskočila, takže jsem nedokázal zformulovat smysluplnou odpověď. Málem už jsem mu vmetl do tváře, že do vztahu mezi mnou a Laurou mu nic není. Věděl jsem ale, že si Laura jejich přátelství váží, a tak jsem se pokusil zůstat v klidu.

„Jo, jenom kámoši,“ zalhal jsem. „Nastěhovala se shodou okolností do stejného domu a spřátelili jsme se, ale jinak nemáme moc společného.“

„A máš přítelkyni?“

„Teď jsem náhodou zrovna sám.“

„Tak na co čekáš? Laura je krásná, chytrá a ve všech ohledech přitažlivá. Podle toho, co říkala, spolu trávíte dost času.“

„Nevím, co na to říct. Třeba se to tak vyvine, třeba ne.“